Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 92.484 van 22 januari 2001

A. 98.951/VIII-2038

In zake : **1. de naamloze vennootschap BINGO SERVICE,**

2. DE SOUSA E SILVA DIAS Carlos,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Philippe MARCUS HELMONS, advocaat,
Mauricelaan 5
1050 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :

1. de Minister van Justitie,

2. de Minister van Binnenlandse Zaken,

3. de Minister van Economie,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Louizalaan 149/21
1050 Brussel,

4. de Minister van Financiën,

5. de Minister van Volksgezondheid.

Tussenkomende partij:

de Kansspelcommissie,

Kantersteen 47
1000 Brussel.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIe KAMER, RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,

Gezien de vordering die de naamloze vennootschap BINGO SERVICE en Carlos DE SOUSA E SILVA DIAS op 3 januari 2001 met toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid hebben ingesteld

om de schorsing van de tenuitvoerlegging te verkrijgen van het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot vaststelling van de lijst van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse III, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2000;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partijen de nietigverklaring van dezelfde handeling vorderen;

Gezien het op 11 januari 2001 ingediende verzoekschrift, waarbij de Kansspelcommissie vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gezien het administratief dossier, ingediend door de Minister van Justitie;

Gelet op de beschikking van 4 januari 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij deze worden opgeroepen om te verschijnen op 12 januari 2001 om 9.30 uur;

Gezien de brief van 11 januari 2001, die per fax ter kennis is gebracht van de partijen en waarbij de zaak wordt uitgesteld tot de terechtzitting van 15 januari 2001 om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van Mevr. DAURMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Ph. MARCUS HELMONS en Mr. J. DE LANNOY, advocaten, die voor de verzoekende partijen verschijnen, van Mr. Ph. LEVERT, die voor de Minister van Justitie, de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Economie verschijnt, van de heer F. GROBELNY, inspecteur bij een belastingbestuur, en de heer J. DE VLEESCHOUWER, inspecteur, die voor de Minister van Financiën verschijnen, en van de heer E. MARIQUE, voorzitter, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer DEROUAUX, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de wet op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers goedgekeurd is op 7 mei 1999 en bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 30 december 1999; dat artikel 4 van die wet bepaalt:

> "Het is verboden, onder welke vorm, op welke plaats en op welke rechtstreekse of onrechtstreekse manier ook, één of meer kansspelen of kansspelinrichtingen te exploiteren tenzij die overeenkomstig deze wet zijn toegestaan.
>
> Niemand mag zonder voorafgaande schriftelijke vergunning van de kansspelcommissie een of meer kansspelen of kansspelinrichtingen exploiteren";

dat de wet van 24 oktober 1902, waarin kansspelen reeds principieel verboden werden, bij artikel 72 van de genoemde wet wordt opgeheven; dat acht besluiten tot uitvoering van de genoemde wet van 7 mei 1999 zijn uitgevaardigd op 22 december 2000 en bekendgemaakt zijn in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2000; dat tegen die besluiten beroep is ingesteld bij de Raad van State (zaken 98.952/VIII-2039, 98.953/VIII-2040, 98.954/VIII-2041, 98.955/VIII-2042, 98.956/VIII-2043, 98.957/VIII-2044 en 98.958/VIII-2045); dat de onderhavige vordering tegen één van die besluiten is gericht;

Overwegende dat de verzoekende partijen betwisten dat de Kansspelcommissie de vereiste hoedanigheid heeft om als tussenkomende partij op te treden in het geding; dat ze inzonderheid aanvoeren dat de Kansspelcommissie geen rechtspersoonlijkheid heeft;

Overwegende dat de Kansspelcommissie is opgericht bij de wet van 7 mei 1999; dat de artikelen 9 tot 23 in werking zijn getreden op 30 december 1999, krachtens artikel 78, eerste lid, van de wet van 7 mei 1999, waarvan de tekst duidelijk is; dat de genoemde commissie krachtens die wet op eigen gezag taken uitoefent die belangrijke gevolgen hebben voor derden en inzonderheid beslist over de toekenning van exploitatievergunningen; dat de tussenkomst in dit stadium van de procedure dus wordt ingewilligd;

Overwegende dat de vennootschap "Bingo Service", eerste verzoekende partij, tot staving van het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aanvoert dat haar werkzaamheden vooral bestaan in het verhuren en ter beschikking stellen van speelmachines van het type slotmachines die verbonden zijn aan drankgelegenheden en lunaparken; dat ze preciseert dat ze voor eigen exploitatie een speelautomatenpark bezit waarvan ongeveer 71% van de speelautomaten tot de categorie behoort "die niet meer zijn toegestaan" op grond van de bestreden besluiten en dat de slotmachines voor twee derde van haar totale inkomsten zorgen; dat ze

aanvoert dat ze, onder meer, niet in staat zal zijn om haar personeelskosten voor vijfentwintig werknemers te dragen en tegen 31 januari 2001 haar faillissement zal moeten aangeven als het op 1 januari 2001 ingegane verbod om slotmachines en aanverwante speelautomaten te exploiteren of te laten exploiteren, wordt gehandhaafd; dat ze voorts aanvoert dat het door de inwerkingtreding van de bestreden besluiten onmogelijk wordt om de financiële middelen te verkrijgen die nodig zijn om de verboden machines te vervangen en ze bijgevolg verplicht is haar activiteiten onmiddellijk stop te zetten; dat ze benadrukt dat geen enkele fabrikant van "Bingo"-kansspelen in staat is haar en de andere ondernemingen uit de sector voldoende gokautomaten te bezorgen om de voortaan verboden modellen te vervangen, aangezien nog slechts een zeer beperkt aantal Bingo-automaten werd geproduceerd; dat ze voorts aanvoert dat verschillende banken en financiële tussenpersonen al hebben laten weten dat ze een nieuwe lening voor de aankoop van nieuwe automaten weigeren te verlenen en als argument verwijzen naar de voornemens van de Belgische regering om nog striktere maatregelen op te leggen; dat de eerste verzoekende partij tot slot aanvoert dat haar nadeel ook moet worden beoordeeld in het licht van het nadeel dat alle marktdeelnemers in die sector lijden; dat ze van oordeel is dat "redelijkerwijze" mag worden aangenomen dat elke vennootschap die tot doel heeft speelautomaten te verhuren, te plaatsen of te onderhouden, gemiddeld vijf tot zes personen in dienst heeft en dat de sector werk biedt aan op zijn minst 4000 tot 4500 personen, namelijk 700 ondernemingen (extrapolatie op basis van de "Gouden Gids") x gemiddeld 6 personen; dat de eerste verzoekende partij, op basis van soortgelijke redenen als die welke ze aanvoert om haar eigen nadeel te staven, besluit dat die vennootschappen massaal personeel zullen moeten ontslaan en tot staking van betaling zullen moeten overgaan; dat ze opmerkt dat, aangezien de besluiten betreffende de technische kenmerken van de nog toegestane automaten uitblijven, noch de fabrikanten, noch de installateurs van speelautomaten respectievelijk de nodige machines kunnen produceren en bestellen om de thans verboden slotmachines te vervangen;

Overwegende dat de tweede verzoekende partij, die een kroeg exploiteert als handelaar-natuurlijke rechtspersoon, uiteenzet dat ongeveer 40% van haar inkomsten voortvloeit uit slotmachines en aanverwante automaten; dat ze stelt dat, als haar omzet met 40% daalt, ze onmiddellijk de nodige kasmiddelen zal missen om haar kosten te betalen, in het bijzonder haar afbetalingen voor de aankoop van haar zaak; dat ze dus vindt dat ze persoonlijk virtueel bankroet is, met alle gevolgen van dien voor haar gezin; dat ze preciseert dat ze voor het ogenblik geen andere bron van inkomsten voor haar zaak kan vinden, omdat niemand haar bijvoorbeeld "Bingo"-automaten kan leveren; dat de tweede verzoekende partij voorts aanvoert dat haar

nadeel moet worden beoordeeld in het licht van het nadeel dat alle marktdeelnemers in die sector lijden; dat op een totaal van 26.000 drank- of eetgelegenheden, 20% van de kroegen en eethuizen volgens haar op korte termijn failliet zullen gaan door het bestreden verbod, met dramatische gevolgen voor de werkgelegenheid, aangezien in een kroeg gemiddeld twee tot drie werknemers in dienst zijn; dat de tweede verzoekende partij aanvoert dat, doordat helemaal geen overgangsperiode is gepland, de betrokken sector geen enkele maatregel heeft kunnen nemen om de plotse inkomstendaling op te vangen, te meer daar er niet genoeg automaten van het Bingo-type op de markt zijn om de slotmachines te vervangen;

Overwegende dat de verzoekende partijen op de terechtzitting gewezen hebben op het moraliserende karakter van de wet en de tweedeling tussen enerzijds die wet en anderzijds de werkelijkheid en de praktijk; dat ze opgemerkt hebben dat de Staat nooit tegen de slotmachines is opgetreden, maar heffingen op die automaten heeft geïnd;

Overwegende dat de verwerende partij, vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Justitie en de Minister van Economie, op basis van de rechtspraak onderstreept heeft dat het aangehaalde nadeel onwettig is, aangezien slotmachines altijd al verboden waren; dat ze betwist dat de cijfers waarmee de verzoekende partijen dat nadeel staven, juist zijn en dat veertien dagen nadat de bestreden regeling in werking is getreden al een faillissement zou dreigen;

Overwegende dat de verwerende partij, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, tevens heeft opgemerkt dat de eerste verzoekende partij geen enkel stuk heeft overgelegd waaruit blijkt dat ze niet aan materieel kan geraken om zich aan te passen aan de nieuwe regeling of geen financiële middelen daarvoor kan loskrijgen; dat volgens haar niets in het dossier van de verzoekende partij bewijst dat haar kredietwaardigheid in het gedrang is of kan komen;

Overwegende dat de wet van 24 oktober 1902 op het spel de exploitatie van kansspelen verbiedt; dat kansspelen van het type slotmachines niet worden vermeld in het koninklijk besluit van 13 januari 1975 houdende de lijst van de speelapparaten waarvan de uitbating toegelaten is; dat artikel 72 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers bepaalt dat de wet van 24 oktober 1902 wordt opgeheven; dat het koninklijk besluit van 22 december 2000 betreffende de werking en het beheer van de kansspelinrichtingen klasse III, de wijze van aanvraag en de vorm van de vergunning

klasse C voorschrijft dat die bepaling, alsook andere in dat besluit vermelde bepalingen, waaronder het hieronder genoemde artikel 4, op 30 december 2000 in werking treden; dat artikel 4 van de genoemde wet van 7 mei 1999 bepaalt dat het verboden is kansspelen of kansspelinrichtingen te exploiteren, tenzij die bij de wet zijn toegestaan; dat tegen het genoemde koninklijk besluit van 22 december 2000 een beroep is ingesteld met als kenmerk A.98.953/VIII-2040; dat de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van dat besluit bij een arrest nr. 92.486 van vandaag is afgewezen;

Overwegende dat de Raad van State niet bevoegd is om uitspraak te doen over de kritiek die tijdens de terechtzitting op de wet van 7 mei 1999 is geuit; dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden regeling geen nut zou hebben, aangezien ook de regeling voorafgaand aan die welke in casu wordt aangevochten, de exploitatie van slotmachines en aanverwante automaten verbood; dat de vroegere regeling geen voorlopige oplossing kan bieden in afwachting van de uitspraak over het bodemgeschil; dat bovendien uit het onderzoek van de bestreden regeling blijkt dat de kans op het aangevoerde nadeel niet aan die regeling te wijten is; dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van die regeling immers geen enkel voordeel zou opleveren voor de verzoekende partijen ten opzichte van de gevolgen die de toepassing van de vroegere regeling zou hebben; dat daaruit volgt dat de kans op het vereiste nadeel niet bewezen is, ondanks de overige aspecten die de verzoekende partijen hebben aangehaald en ongeacht of die relevant zijn;

Overwegende dat niet is voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling zou kunnen bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden ingewilligd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst, ingediend door de Kansspelcommissie, wordt voorlopig ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid wordt afgewezen.

Artikel 3.

Overeenkomstig artikel 3, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, zal van dit arrest per fax kennis worden gegeven.

Artikel 4.

De kosten voor de tussenkomst, bepaald op 5.000 frank, komen ten laste van de verzoekende partijen.

De beslissing over de kosten wordt voor het overige in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op tweeëntwintig januari tweeduizend en één door :

Mevr.	DAURMONT,	staatsraad, wnd. voorzitter,
de Hr.	SCOHY,	griffier.

De Griffier, **De Wnd. Voorzitter,**

G. SCOHY. **O. DAURMONT.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**